

הוכן ע"י כולל עיון הדף

1 ת. ד. 43087, הר נוף, ירושלים 91430
טל/פקס 6515004 • daf@dafyomi.co.il

בבא קמא דף קי.

כהנים דלהלן שהיה להם קרבן מה דינם?

למי נותן את ההקרבה ¹	למי נותן עבודתה (בשרה) ועורה	
לכהן שבאותו משמר	שלו - דהוא עצמו יכול לאכול ²	בבעל מום
לכל כהן שירצה	לאנשי משמר - דאינו יכול לאכול	בזקן וחולה ³
לכל כהן שירצה	לאנשי משמר - דאינו יכול לאכול	כהן טמא בקרבן ציבור ⁴
לכל כהן שירצה ⁵	לאנשי משמר - דאינו יכול לאכול	כהן גדול אונן

בבא קמא דף קי:

מה נפ"מ אם כהנים נחשבים בגזל הגר יורשין, או נחשבים מקבלי מתנות?

אם נחשבים יורשים	אם נחשבים מקבלי מתנות	
פטור - דזו היא ירושתן	לרבא: חייב - דצריך לתת דבר ששונה לרב זעירא: פטור - דזו המתנה שלהם	גזל חמץ ועבר עליו הפסח ⁶
חייב - כדין תפיסת הבית	פטור - כדין לוקח	לענין מעשר בהמה לכהן ⁷

¹ הנידון הוא האם יכול לתת לכל כהן שירצה, או צריך לתת דוקא לכהן שבאותו משמר. וזה תלוי האם הוא נחשב שיכול לעשות בעצמו - וא"כ הוא יכול לעשות שליח לגבי העבודה, דהיינו לתת לכל כהן שירצה. או שאינו יכול לעשות בעצמו - וממילא אינו יכול לעשות שליח.

² כן הוא לפי הגירסא שלפנינו, אולם רש"י הביא לשון אחר דגרסינן עבודה ועורה לאנשי משמר - כיון דהם הקריבוהו.

³ שהוא ראוי לעבודה - אבל אינו ראוי לאכילה. והגמ' דנה באיזה זקן וחולה מדובר, דאם מיירי במי שיכול לעבוד - א"כ גם בשרה ועורה יהיה שלו, ואם מדובר במי שאינו יכול לעבוד כלל - איך הוא יעשה שליח. ומעמיד רב פפא שמירי שיכול לעשות עבודה ואכילה ע"י הדחק. ולכך עבודה שע"י הדחק - הוי עבודה ולכן יכול לעשות שליח, משא"כ אכילה שע"י הדחק - היא אכילה גסה ולא נקראת אכילה, ולכך לא יכול לעשות שליח.

⁴ כגון שזכה בו בפיס - ולכן נקרא שהקרבן ציבור הוא שלו. ודנה הגמ' היכי דמי, דהרי אם יש כהנים טהורים באותו משמר - טמאים אינם יכולים לעשות, ואם אין טהורים איך אמרינן שבשרה ועורה של אנשי משמר - הרי כהנים טמאי לא יכולים לאכול (דאף שטומאה מותרת בציבור - היינו רק העבודה ולא האכילה). ותירץ רבא שמירי שיש כהנים בעלי מומים טהורים - שהם יכולים לאכול. ועכ"פ כיון שהכהנים השלמים הם טמאים - עבודת קרבן ציבור נדחה מפני הטומאה, ולכן היה יכול הכהן הזה לעבוד בה בעצמו - וכיון שכן מצי עביד שליח למי שירצה אפי' ממשמר אחר.

⁵ והחידוש שלא נאמר שמה שחסה התורה על כה"ג זה כשהוא מקריב בעצמו - אבל לעשות שליח לא, קמ"ל שיכול לעשות שליח מי שירצה.

⁶ ועתה רוצה הגזלן לתת לכהנים את החמץ הזה עצמו, והנידון האם נפטר בכך, או שחייב לתת לכהנים דמי החמץ כמו שהיה שוה קודם הפסח.

⁷ כגון כהן שנפלו לו עשר בהמות בגזל הגר, ויש לדון האם חייב להפריש מהם מעשר בהמה, דאם הם יורשים, א"כ יש לכהן את דין היורשים שקנו עשר בהמות ב"תפיסת הבית" (כלומר, שנפלו להם בהמות בירושה ולא חלקו אותה עדיין) - שצריכים לעשר. אבל אם הם מקבלי מתנות, הם פטורים, כדין הלוקח עשר בהמות מן השוק שפטור ממעשר בהמה.